

موسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

گزاره برگ ۱ توزیع جغرافیایی پوشش همگانی بیمه سلامت: نتایج حاصل از آمارگیری بهره‌مندی از خدمات

سلامت سال ۱۳۹۴

مهم‌ترین سطح سیاست‌گذاری، سطح استانی است و نمایش توزیع استانی پوشش همگانی بیمه می‌تواند منجر به اتخاذ رویکردهای مناسب در سطح استان شود. ابزار مورد استفاده در مطالعه بهره‌مندی، پرسشنامه‌ای است که سؤالاتی را درباره وضعیت بیمه افراد می‌پرسد. سؤالاتی که در این پرسشنامه پرسیده می‌شود عبارت‌اند از: آیا فرد بیمه پایه دارد یا خیر؟ (دفترچه یا کارت)؛ اگر بلی، نوع بیمه را مشخص کنید (اسامی انواع بیمه درج شده است). از فرد خواسته می‌شود که دفترچه بیمه یا کارت بیمه را به پرسش‌گر ارائه کند و پرسش‌گر پس از مشاهده، جواب سؤال را مشخص می‌کند. همچنین، از فرد در رابطه با داشتن بیمه مکمل سؤال می‌شود. در ادامه، توزیع جغرافیایی پوشش بیمه پایه و پوشش بیمه تکمیلی ارائه می‌شود.

براساس مطالعه بهره‌مندی از خدمات سلامت در سال ۱۳۹۴، مشخص شد ۸/۳۳ درصد از افراد جامعه، بیمه پایه ندارند. شکل ۱، تعداد افراد بدون بیمه پایه را در هر صد نفر جمعیت در سال ۱۳۹۴ نشان می‌دهد. با توجه به شکل ۱، استان‌های سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، خراسان شمالی، هرمزگان و کهگیلویه و بویراحمد در پنجک پایین درصد افراد بدون بیمه پایه و استان‌های تهران و قم در

در صورتی که روش‌های مؤثر و مقرون به صرفه تشخیصی و درمانی برای مهم‌ترین بیماری‌های افراد، تحت پوشش حمایت‌های بیمه‌ای قرار گیرد، بازدارنده بهره‌مندی از خدمات سلامت (نداشتن استطاعت مالی)، با کاهش پرداخت از جیب و پوشش مناسب خدمات درمانی برای تمام افراد از طریق بیمه برطرف می‌شود. گسترش بیمه همگانی از وظایف اصلی دولت‌ها است؛ به همین سبب بررسی منظم پوشش بیمه برای شناسایی مناطقی که از پوشش بیمه‌ای مناسب برخوردار نیستند و اقدام برای برطرف کردن موانع این پوشش، از وظایف اصلی دولت‌ها است.

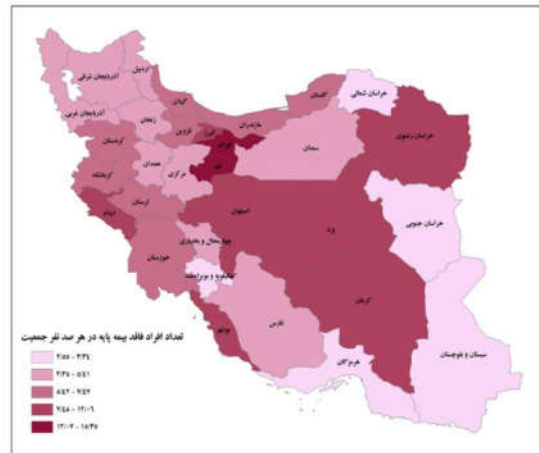
این گزاره برگ، از سری گزاره‌برگ‌های مربوط به بیمه همگانی سلامت است. در سه گزاره برگ ۲۲، ۲۳ و ۲۴، به مطابقت این موضوع با اسناد بالادستی اشاره شد. نتایج مطالعات خانوار طی سال‌های ۱۳۸۹، ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ در گزاره برگ ۲۵ ارائه شده است. در این گزاره برگ، توزیع جغرافیایی پوشش همگانی سلامت براساس نتایج حاصل از مطالعه بهره‌مندی از خدمات سلامت در سال ۱۳۹۴ مورد بررسی قرار می‌گیرد. این مطالعه در قالب یک بررسی مقطعی در سطح خانوار و با هدف سنجش تقاضا و بهره‌مندی از خدمات سلامت در کل کشور به سفارش مؤسسه ملی تحقیقات سلامت انجام شده است. شایان ذکر است که پس از سطح ملی،

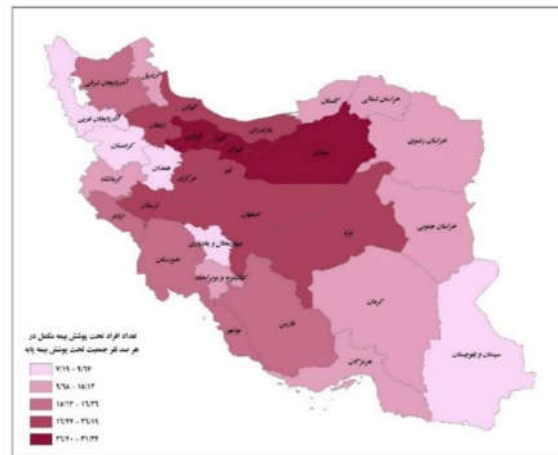
آذربایجان غربی در پایین‌ترین درصد افراد تحت پوشش بیمهٔ مکمل قرار دارند. دامنهٔ درصد افراد تحت پوشش بیمهٔ مکمل در کشور از ۷/۱۹ درصد تا ۳۱/۳۲ درصد متغیر است. استان‌های سمنان، تهران، البرز و قزوین در سطح بالای درصد افراد تحت پوشش بیمهٔ مکمل قرار دارند.

پنجک بالای درصد افراد بدون بیمهٔ پایه قرار دارند. دامنهٔ درصد افراد بدون بیمهٔ پایه در کشور از ۲/۵۵ درصد تا ۱۵/۳۵ درصد متغیر است.

از بین افراد تحت پوشش بیمهٔ پایه در کشور، ۱۹/۶۱ درصد تحت پوشش بیمهٔ مکمل هستند. باتوجه به شکل ۲، استان‌های سیستان و بلوچستان، چهارمحال و بختیاری، همدان، کردستان و

شکل شماره ۱. تعداد افراد بدون بیمهٔ پایه در هر صد نفر جمعیت در سال ۱۳۹۴

شکل شماره ۲. تعداد افراد تحت پوشش بیمهٔ مکمل در هر صد نفر جمعیت تحت پوشش بیمهٔ پایه در سال